

Körlevél a megszentelt élet ünnepére

Bevezetés

Huszonnyolc évvel ezelőtt egy kicsiny, hajlott hátú, fakókék szarit és kopottas sarut viselő törékeny nő lépett a svéd király elé, hogy átvegye a Nobel-békedíjat. A bársonyban pompázó, ragyogó teremben körös-körül előkelőségek és hírességek foglaltak helyet frakkban és szmokingban, elegáns estélyiben. A világ befolyásos emberei mind odagyűltek. A kör közepén pedig a pici asszony száriban, saruban. Teréz anya Indiából, a betegek és haldoklók szolgálólánya.

Amikor a mikrofonhoz lépett, hogy megtartsa előadását, egyszerű szavakkal, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, imádságra hívta a jelenlevőket. A hírességekkel együtt Assisi Szent Ferenc szavaival mondott hálaimát Istennek a Nobel-békedíjért.

Kedves Testvérek!

Ma, a megszentelt élet napját követő vasárnapon, amikor az egész világon hálát adnak Istennek a szerzetesi hivatásokért, ezt a képet szeretnénk felmutatni nektek: egy törékeny nő áll a figyelem középpontjában, és imádságra indítja a világ vezetőit. Aki az életét Istennek szenteli, képes úgy tanúságot tenni az Ő ember-szeretetéről, hogy a világ felfigyel rá, megérti tanúságtételét, és vele együtt ad hálát Istennek.

E képből kiindulva arról szeretnénk szólni körlevelünkben, miről is tanúskodik az Istennek szentelt élet, vagy ahogy egyszerűen hívjuk, a szerzetesség.

Az Istennek szentelt élet jellemzői

1. Erő az erőtlenségben

A szerzetesség első, talán legszembeötlőbb vonása a hatalomról való lemondás. Ez az eszköztelenség Jézus szegénységét és szelídségét idézi. A szerzetes mögött nem áll egy világbirodalom hadserege vagy a világcégek anyagi forrása. Szava és egész egyénisége mégis hatékony. Olyan erő sugárzik belőle, amely áttöri a közöny és a cinizmus falait. Minden nehézség ellenére meggyőző arról, hogy képes jót tenni, igaz életet élni, és hogy az emberiség sebei gyógyíthatók.

A szerzetes: „ember a határon”. Az emberi teljesítőképesség és méltóság határmezsgyéjén áll, mert vállalja saját határainak megtapasztalását, a saját valóságát: sebeit, kudarcait, botlásait, és így keresi az Istent. A szerzetes az elesett emberek mellett áll, akiket nem vagy csak nehezen vállal a világ. Otthon van közöttük, a „legutolsók felebarátjává” válik.

Így tesz tanúságot arról – akár vészterhes időkben is, mint a nemrég boldoggá avatott Salkaházi Sára testvér –, hogy az „ember a legnagyobb érték minden idők társadalmában”.

2. Életszentség

A megszentelt életet élő ember Istent keresi az ember világában. Szerzetestestvéreink – mint Teréz anya is – arról számolnak be, hogy meg is találják. „Nem vagyunk igazi szociális munkások – mondja Teréz anya. – Az emberek azt gondolhatják rólunk, hogy szociális munkát végzünk, de valójában szemlélődők vagyunk a világ kellős közepén. Mert napi huszonnégy órában Krisztus testét érintjük.”

A szerzetes tehát Isten közelségében él az ember világában. Úgy él Isten jelenlétében, hogy mások számára is világossá válik: Isten közel van, engem is meg akar szentelni. Nem távoli, titkos, csak a kiválasztott keveseknek szóló életszentség ez, hanem mindenki számára elérhető.

„Huszonnégy óránk van Krisztus jelenlétében, neked is, nekem is. Próbáld meg te is elvinni Istennek ezt a jelenlétét a családotba, mert az a család, amely együtt imádkozik, együtt is marad.”

3. Jézus követése

A szerzetes nagyon ember – fogalmazta nemrég egy magyar szerzetes, majd így folytatta: „A rám bízott szegényektől nagyon sokat kaptam.” Igen, mert a szerzetes azt tartja, hogy „úgy lehet valóban fölemelkedni Istenhez, hogy a megtestesülő Istennel együtt leszállunk a világba.”

Amikor azt mondjuk, hogy a szerzetesek Jézus szorosabb követésére vállalkoznak, akkor tulajdonképpen erről beszélünk. A szüzességben, a szegénységben, az Atyának való engedelmisségben élő Názáreti Jézus életét követik, hogy a lehető legközelebb kerüljenek hozzá, és általa az Atyához.

Jézus nem aszketikus megfontolásból rendezte így az életét, hanem azért, mert próféta volt: Isten országának a jelévé lett. Arról tett tanúságot, hogy Isten közel jött hozzánk, irgalmas és gyógyító szeretetével jelen van az életünkben.

A szerzetesek, amikor Jézus életformáját utánozzák, az ő prófétai küldetésében vesznek részt. Ennek a belső mozzanatnak rendelik alá életük külső, látható jellemzőit: a közösségi életet, öltözetüket és az engedelmisséget.

A szerzetesi közösségeket nem a családi kötelék vagy a hasonló érdeklődés fogja össze, hanem Jézus szorosabb követésének vágya és az ebből fakadó küldetés. E küldetés megélése a közösségben kezdődik. Ezt jelzi a szerzetesek ruhája is, ami a közösségvállalás kifejezése, és csak ebből következően egyenruha. Mint Teréz anya nővérei esetében a szári a legszegényebbekkel való szolidaritást mutatja, amit egyénileg és közösségileg is vállalnak.

Az engedelmisség – a mai ember számára talán a legnehezebben érthető vonása a szerzetességnek, mert mintha attól fosztaná meg az embert, ami igazán emberré teszi: a szabad akarattól, az önrendelkezéstől, önmaga kibontakoztatásától. A szerzetesi engedelmisség, mint Jézus életében is, a következő meggyőződésből fakad: Isten akarata, hogy szabad legyek: szabad a jóra, annak meglátására és megvalósítására az életemben.

4. Az egyház küldetésében

Az Istennek szentelt ember egész életével, szavaival és tetteivel, teljes személyiséggel egyértelmű és erőteljes tanúságot tesz arról, hogy Istennek gondja van ránk és az egész világra. A szerzetes felelősségvállalásával tanúsítja Isten szeretetét. Küldöttnek tudja magát, és eszerint cselekszik. Nem másra vár, hogy jobba legyen az élet, hanem hagyja, hogy megérintse mások nyomora és szenvedése, és megteszi, ami tőle telik. Az irgalmas szamaritánus magatartása ez, amely világosan és erővel hirdeti: „Isten szeret engem, nekem pedig megvan a lehetőségem arra, hogy úgy szeressek másokat, ahogyan Isten szeret engem; nem nagy dolgokban, hanem kis dolgokban nagy szeretettel.” Ugyanezt látjuk minden rend vagy szerzetesi közösség esetében. A közösségek az alapító sajátos istentapasztalatából eredeztethetők, majd ezt a tapasztalatot élik meg evilági tevékenységükön keresztül. Isten a betegekben, a tudatlanokban, a szegényekben személyesen szólította meg őket. Személyes válaszuk a vállalt tevékenység, ami egész életformájukat meghatározza.

Munkájuk így az Istennel való találkozás helye önmaguk és azok számára, akik körében tevékenykednek, akik között élnek, és akik általuk megtapasztalhatják Isten irgalmas szeretetét. A szerzetesben azzal az Istennel találkozhatunk, aki mindannyiunk életét fontosnak és szépnek tartja.

A szerzetesek tehát nem pusztán hasznos munkát akarnak végezni olyan területeken, amelyekre az elkényelmesedett vagy megcsömörlött társadalomnak nem jut ereje és figyelme. Jelek és küldöttek, mint Jézus. Nem birtokolják Istent, hanem keresik, és szomjukkal másokat is felszabadítanak az Isten után vágyakozó ember méltóságára.

A hegyen elvonuló és imádkozó Jézust a szemlélődő rendek, a betegeket gyógyító Jézust a betegápolók, a tanító Jézust a tanító rendek követik. Így teszik megtapasztalhatóvá Jézus és az egyház küldetésében Isten emberszeretetét.

Befejezés

Kedves Testvérek!

Ma, a megszentelt élet ünnepén bátorítani, lelkesíteni és megerősíteni akarunk titeket. Ezért veletek együtt köszönjük meg Istennek azokat a testvéreinket, akik Jézust követve az Isten országának és az ember ügyének szentelték magukat. Életük példája kalandra hív mindnyájunkat: annak megértésére, hogy az élet Isten ajándéka, amelyet el kell fogadnunk, és tovább kell adnunk másoknak.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

2008. január 21.

